

Hirvensalmella kunnioitettiin ritarin muistoa

Lions Club Hirvensalmen yhtenä Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumana oli Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä muistolaatan paljastus Mannerheim-ristin ritari Pauli Tantun syntymäkodin paikalle.

Metsätyömies, korpraali Pauli Veikko Tantu syntyi 2.6.1921 Hirvensalmella, Hämeenmäentie 643 (nykyinen osoite) pienessä mökissä Otto Tantun ja Elsa Hasasen perheeseen. Tuon, nyt jo puretun mökin ”multajalan” sisään keittiön hellan viereen paljastettiin ritarin muistolaatta, missä tekstinä lukee:

”Tällä paikalla sijaitsi Mannerheim-ristin ritari n:o 180 korpraali Pauli Tantun (2.6.1921 – 25.12.1952) syntymäkoti.

Muistolaatan pystytti Lions Club Hirvensalmi 4.6.2017.”

Lisäksi tuossa laatussa on Mannerheim-ristin ritarimerkki ja Suomi 100 juhlavuoden tunnus. Suomen lipun saavuttua paikalle Ruskakuoron johtaman Lippulaulun jälkeen tapahtuman organisaattori, Suur-Savon Sotilaspoikien Perinnekillan puheenjohtaja Juhani Manninen avasi tilaisuuden liki sadan hengen yleisön läsnä ollessa toteamalla mm, että nykypäivän ihmisten on vaikeaa samaistua Pauli Tantun ja muiden sotilaiden kokemuksiin asioihin. Sodasta selviytyminen oli hankalaa, eikä henkinen valmennus ollut tuolloin kovinkaan hyvää. Manninen kiitti osaltaan tapahtuman järjestelyihin osallistuneita tahoja ja lahjoittajia yhteisestä ponnistuksesta. Paljastuspuheen piti Mannerheim-ristin ritarien säätiön valtuuskunnan jäsen, metsänhoitaja Heikki Lehtonen. Heikki Lehtonen totesi Tantun kuuluneen taisteluarvoltaan korkeimpaan eliittiin. Urhoollisuus, tulokset ja johtaminen olivat Tantun ominaisuuksia, mitkä johtivat hänet palkittujen 191 Mannerheim-ristin ritarin joukkoon. Mannerheim-ristin ritariuden kunniamerkki on ainut maailmalla, minkä saaminen ei ole sidottuna sotilasarvoon – sen voi saada sotamiehestä marsalkkaan.

Lehtosen ja kunnanhallituksen puheenjohtaja Esko Kekkosen paljastettua muistolaatan, Kekkonen lausui päätössanat kiittäen Hirvensalmen kunnan puolesta tilaisuuden järjestäjiä erittäin arvokkaasta ritarimme huomioimisesta itsenäisyysellemme 100. juhlavuonna.

Virallinen tilaisuus päättyi yhteisesti Ruskankuoron johtamaan Maamme-lauluun ja Suomen lipun poistumiseen. Lippuvartion asetti Hirvensalmen leijonat ja kunniavartiossa olivat Hirvensalmen reserviläiset, res ylivääpeli Juha Pasonen ja res korpraali Teemu Pykkänen. Tilaisuuden päätteeksi nautittiin Ripatin Marttojen tarjoamat makoisat pullakahvit ja kerrattiin muisteloita ritarin elämän vaiheista.

Todella arvokkaana yksityiskohtana on mainittava niin maanomistajien kuin lahjoittajien osuus tapahtuman järjestelyihin ja eritoten omaisten myönteinen ja kunnioittava suhtautuminen sukunsa edesmenneeseen kunniakansalaiseen. Valokuvausvaiheessa saimme ihailta muistolaatan päällä aitoa ja alkuperäistä Mannerheim-ritarin ristiä, mikä on luovutuskotelossa säilytettynä ritarin siskon pojan hallussa.

Ritari Tantun elämän kaari oli varsin lyhyt päättyen oman käden kautta syntymäkodista n 200 metrin päähän naapuritalon navettatalliin joulupäivänä 1952.

Tuohon lyhyeen, mutta varsin värikkääseen elämään sisältyi paljon. Lapsuus ja varhaisuoruus elettiin pienessä mökissä ajanoloon kovinkin niukoin ”eväin”. Nuorukaisena Tantun tie vei muiden miesten tapaan puolustamaan Isänmaatamme jatkosodassa konepistoolimiehenä Esikk/JR1 riveissä. Ritarimatrikkelin kertomana Tantu oli täysin pelkämätön ja rohkea sotilas tilanteissa kuin tilanteissa ollen monille myös esikuvana tiukoissa paikoissa johtajaominaisuuksineen.

Sodan jälkeinen aika oli ritarille varsin raskasta. Ensin Valpo suoritti omia tutkimuksiaan sekä kuulustelujaan tuon ajan ja maan tapaan. Noiden tutkimusten rauettua ja Tantun päästyä jo osin ”normaaliin” elämään käsiksi, mitä värjittivät muutamat virkavallan ”yhteiset” toimet sekä ritarin melkoisen räiskyvä ja vauhdikas elämäntyyli. Viisikymmenluvun alulla palasivat sotaylioikeuden

tutkinnot ja kuulustelut jälleen ritarin elämään, joiden myötävaikutuksesta Tantun elämä päättyi edellä mainitulla tavalla.

Yhtenä elämänsä juhlavampana tapahtumana voidaan pitää vuotta 1951, jolloin ritarimme osallistui muiden reilun sadan ritarin mukana kutsuttuna marsalkka Mannerheimin hautajaisiin Helsingissä.

Muistolaatan paljastustilaisuutta kunnioitti läsnäolollaan mm prikaatikenraali, Sotilaspoikien Perinneliiton puheenjohtaja Hannu Luotola puolisoineen.

Tilaisuudessa huokui paikalla olijoista rauhallisen kunnioittava isänmaallinen henki ja keskustelun aiheet sekä muistelot liittyivät aikaan, jolloin Suomen itsenäisyys oli noiden urheiden puolustajiemme käsissä.

Ritari n:o 162, jalkaväenkenraali Adolf Ehrnroothin sanoin voitiin yhteisesti todeta;

Suomi on hyvä maa. Se on paras meille suomalaisille. Se on puolustamisen arvoinen maa ja sen ainoa puolustaja on Suomen oma kansa.

Nyt saimme olla yhden Suomen kansan puolustajan muistoa kunnioittamassa.

Teksti: Juhani Manninen

Kuva: Reijo Vakimo